

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Ewa Śliwa

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej
del. do Prokuratury Krajowej Krzysztofa Urgacza
w sprawie oskarżonego R. D.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2024 r.,
zażalenia obrońcy oskarżonego
na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt III KK 490/23,
o zastosowaniu tymczasowego aresztowania
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu kasacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego R. D., wyrokiem z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt III KK 490/23, na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 grudnia 2022 r., sygn. akt IV Ka 1214/22 i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W związku z wydaniem ww. orzeczenia, Sąd Najwyższy, postanowieniem z tej samej daty, na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k., zastosował wobec oskarżonego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, tj. od dnia 22.03.2024 r. godz. 13.30 do dnia 20.06. 2024 r., godz. 13.30.

Od powyższego postanowienia zażalenie wywiodła obrońca oskarżonego, która zaskarżyła je w całości, zarzucając mu naruszenie prawa procesowego, a to:

- art. 249 § 1 k.p.k. poprzez jego zastosowanie i przyjęcie, że spełniona została ogólna przesłanka procesowa stosowania środków zapobiegawczych;
- art. 257 § 1 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie pomimo, iż dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania wystarczający byłby inny środek zapobiegawczy – o charakterze nieizolacyjnym;
- art. 258 § 2 k.p.k. poprzez jego zastosowanie.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i niestosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego, ewentualnie o zastosowanie wobec oskarżonego środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym albo o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. Wszystkie podniesione w nim zarzuty okazały się bezzasadne.

Na wstępie należy wskazać, że po uchyleniu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 grudnia 2022 r., sygn. akt IV Ka 1214/22, w obrocie prawnym pozostaje nieprawomocny wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie z dnia 3 grudnia 2021 r., sygn. akt II K 219/21/P, na mocy którego R. D. skazano za przestępstwo z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 5 lat pozbawienia wolności.

Wobec tego chybione jest twierdzenie skarżącej, że w ww. sprawie nie zaktualizowała się przesłanka ogólna stosowania tymczasowego aresztowania. Fakt nieprawomocnego skazania oskarżonego za przypisane mu przestępstwo przesądza o prawidłowości zastosowania przez Sąd Najwyższy art. 249 § 1 k.p.k. i

uznania, że zebrane w sprawie dowody wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu.

Nie może także być mowy o naruszeniu przez sąd kasacyjny art. 258 § 2 k.p.k. Przede wszystkim, na mocy uchylonego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie zmieniono ww. wyrok Sądu Rejonowego, podwyższając wymierzoną oskarżonemu karę do 12 lat pozbawienia wolności. Ponadto, nawet orzeczona przez sąd pierwszej instancji kara pięciu lat pozbawienia wolności stanowi karę surową w rozumieniu art. 258 § 2 k.p.k. To z kolei prowadzi do konstatacji, że w analizowanej sprawie bez wątpienia zaktualizowała się wymieniona w ostatnim z przepisów przesłanka szczególna zastosowania tymczasowego aresztowania.

Odnosząc się natomiast do wywodów skarżącej, eksponujących fakt przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości oraz brak podstaw do twierdzenia, że oskarżony będzie utrudniał postępowanie, przypomnieć należy, że zgodnie z utrwalonym w doktrynie i judykaturze poglądem, przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k. ma charakter autonomiczny i może być podstawą stosowania środka zapobiegawczego niezależnie od podstaw wskazanych w art. 258 § 1 k.p.k. (zob. J. Karaźniewicz [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. J. Zagrodnik, LEX/el. 2023, art. 258, teza 6, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11). W uzasadnieniu ostatnio powołanego orzeczenia wskazano m.in. „że gdyby chcieć przyjąć, że dla zastosowania tymczasowego aresztowania na podstawie art. 258 § 2 k.p.k. konieczne było wykazanie istnienia uzasadnionej obawy matactwa lub uzasadnionej obawy ucieczki, ukrycia się oskarżonego, czy też innego bezprawnego utrudniania postępowania karnego (a więc podstaw stosowania tymczasowego aresztowania określonych w art. 258 § 1 k.k.), to przepis § 2 okazałby się zupełnie zbędny. Taki sposób dokonywania interpretacji stałby w rażącej sprzeczności z zakazem wykładni *per non est*. Jeżeli więc ustawodawca przewidział w § 2 art. 258 k.p.k. dodatkową podstawę stosowania tymczasowego aresztowania, a jednocześnie z żadnego przepisu nie wynika konieczność łącznego wystąpienia przesłanek określonych w § 1 i 2, to surowa kara grożąca oskarżonemu, w okolicznościach opisanych w § 2 art. 258 k.p.k., stanowić może samodzielną przesłankę szczególną”. Wbrew też temu co twierdzi obrońca, charakter i okoliczności czynu, co do którego zachodzi duże prawdopodobieństwo

jego popełnienia przez R. D., a nadto rodzaj i wysokość grożącej oskarżonemu kary wskazują, że wolnościowy środek zapobiegawczy byłby w tym wypadku niewystarczający dla zabezpieczenia prawidłowego toku procesu. Tak więc Sąd Najwyższy nie naruszył art. 257 § 1 k.p.k.

W tym stanie rzeczy, uwzględniając jednocześnie fakt, że zarówno w czasie orzekania przez sąd kasacyjny na rozprawie w dniu 22 marca 2024 r., jak i w toku obecnego posiedzenia Sądu Najwyższego, nie ujawniły się przesłanki negatywne stosowania tymczasowego aresztowania określone w art. 259 § 1 - 3 k.p.k., postanowiono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[PGW]

[ms]